

Stora utskottets betänkande N:o 13 i anledning av landstingsmännen Robert Rosenblads, K.J. Blomroos och Herman Mattssons petition av den 16 juni 1922 rörande inlösen av legoområden.

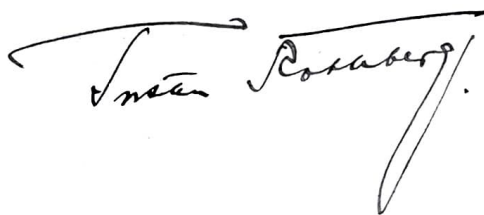
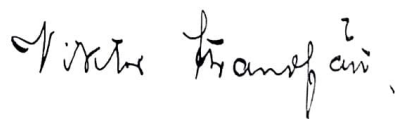
Sedan Landstinget den 24 innevarande november för utlåtande till Stora utskottet hänskjutit förenämnda petition jämte Lagutskottets betänkande N:o 14, får utskottet vördsamt framhålla, att detsamma vid ärendets behandling på uppgivna skäl förenat sig om Lagutskottets utlåtande i saken, varvid dock två av Stora utskottets ledamöter hållit före, att det i petitionen gjorda förslaget om ändring borde tillbakavisas, enär detsamma, om det bleve godkänt, innebure en orättvisa gentemot de legotagare, som redan inlöst sina legoområden.

Efter i ärendet verkställd omröstning med 8 röster emot 2 beslöt Utskottet föreslå:

det Landstinget ville godtaga det av Lagutskottet i förevarande sak avgivna förslaget till ändring av § 25 i gällande lag angående inlösen av legoområden.

Mariehamn, den 25 november 1922.

På Stora utskottets vägnar:

Till Finlands Riksdag.

Lagen angående inlösen av legoområden, given den 15 oktober 1918, är, trots de ändringar, som efteråt tillkommit för att dels ändra och dels komplettera densamma, icke stiftad med beaktande av på Åland gällande legoförhållanden. I nämnda lag göres nämligen skillnad emellan torp- och backstuguområden, varvid ett legoområde benämnes torp, om detsamma omfattar två hektar odlad eller odlingsbar jord men backstuguområde åter om det är mindre än torp. Vid inlösen av torp, skall legotagare, om han enligt legoavtalet varit berättigad att från sitt legoområde eller utom detsamma taga skogsprodukter, tillika erhålla ett så stort område skogs- mark, som till hans lägenhet avskiljes, att från detta enligt normal växtlighet han erhåller i värde motsvarande mängd skogsprodukter. Hava jämväl andra förmåner varit torpare tillförsäkrade, skola även de vid

421
inlösningsförfarandet beaktas. Däremot har backstugusittare rätt att endast få sitt legoområde, som i lagens mening huvudsakligast betraktas såsom bostadstomt, till skild lägenhet utbrutet. Om ock en backstugusittare ägt rätt till bränsle- och stängselfång, lövbrott och kreatursbete, lämnas sådana förmåner vid inlösningsförfarandet obeaktade, och legoförhållandet efter inlösningsupphör, är backstugusittaren därefter ej berättigad att på grund av sagda förhållande tillgodonjuta sina tidigare förmåner av omförmäلت slag.

I landskapet Åland, där fastigheterna äro jämförelsevis små, hava de flesta legoområden karaktär av backstuguområden och antalet torp, som, såsom nämnt, böra omfatta minst två hektarer odlad eller odlingsbar jord, är därför mycket litet. Under sådana förhållanden hava de flesta härvarande legotagare icke vunnit på inlösen av sitt område till självständig lägenhet utan har inlösningsförfarandet oftast blivit till större skada än gagn för dem.

Då det inträffat, att ett flertal legogivare yrkat på inlösen av sådan på lega upplåten mark, som betraktas som backstuguområde, för att legotagare därigenom måtte gå miste om honom tillförsäkrade förmåner av ovan angivet slag, har Landstinget ansett nödigt i förenämnda lag införa en sådan bestämmelse, som skulle betaga legogivarne rätten att under den tid legostämman varar yrka på inlösen av backstuguområde.

På ovananförda grunder tillåter Landstinget sig vördsamt hemställa om, att Riksdagen ville godkänna nedanstående förslag till andrad lydelse.

se av § 25 i lagen angående inlösen av legoområden, given den 15 oktober 1918, nämligen:

" Vad i 1 och 2 §§ stadgas om torp, gälle även backstuguområde, som av den brukare, vilken påyrkar inlösen, innehafts under minst fem års tid. Lösningsrätt gälle dock icke efter det legorätt frångått den brukare, som besitter området vid tiden för denna lags trädande i kraft, eller hans bröstarvingar, ej heller därest inlösen icke påyrkats innan den legotid utgått, som vid denna lags trädande i kraft var gällande. Likaså må icke bostadsområde, vars brukare äger bostadstomt annorstädes, enligt denna lag inlösas.

Dock äger legogivare icke rätt att yrka på inlösen av i landskapet Åland befintligt backstuguområde."

Mariehamn, den 8 december 1922.

på Ålands landstings vägnar:
